

Formandens mundtlige beretning til LAG Fanø-Vardes generalforsamling onsdag den 11. april 2018 på Hotel Outrup.

Så står jeg her for sidste gang, for at aflægge beretning som formand for LAG Fanø-Varde efter ni år på posten. Senest stod jeg for et år siden på Realen på Fanø med en oplagt skare af medlemmer, som ønskede at følge med i udviklingen i vores forening. Det glæder mig, at der også i år er kommet en god flok af medlemmer til vores årlige generalforsamling. Det er dog også med et vist vemod, at jeg for sidste gang taler som formand for LAG Fanø-Varde. Det har været en spændende tid med masser af gode oplevelser lokalt i de to kommuner, i den større LAG-sammenhæng på landsplan og en enkelt eller to ture til Brussels.

Årets gang i bestyrelsen:

Vi begyndte 2017 med at sige farvel til vores gode LAG-koordinator i Varde Kommune, Hanne Jespersen, som efter mange års lang og tro tjeneste i LAG'en valgte at gå på efterløn. Samtidig var vores LAG-koordinator på Fanø, Helle Andersen, på vej på barsel, så der var med andre ord udskiftning på posterne på det administrative område.

Lisbeth Linding og Jakob Bay stod klar til at tage over på posterne, og de kom godt i gang og har haft et travlt år som nye på posterne og med nye vilkår at arbejde under.

2017 var nemlig også året, hvor regeringens bebudede reduktion på ca. 30% trådte i kraft. Der har således været en væsentlig reduktion i vores midler, og det har virkelig kunnet mærkes, både på driften og i forhold til de midler, som vi i vores aktionsgruppe har til uddeling til lokale projekter. Vores projektramme til uddeling årligt blev beskåret med ca. 680.000 kr. til 1.606.515 kr., hvilket er lig 6-7 færre projekter, mens driftsmidlerne til lønudgifter, lokaleleje, IT, telefoni m.m. blev beskåret med ca. 170.000 kr. årligt. Dette har betydet færre timer for koordinatorene, og det har lagt pres på koordinatorene og deres muligheder for at vejlede og hjælpe de lokale projektholdere gennem LAG systemet. Heldigvis har LAG Fanø-Varde haft glæde af gode samarbejdsaftaler med hhv. Varde og Fanø Kommune, således at vi har kunnet komme i mål med hjælpen til de projektholdere, som har haft brug for en ekstra

”livline” for at finde vej gennem LAG systemet. Jeg sender en stor tak til Fanø og Varde Kommune for det gode samarbejde gennem året, der er gået.

Vi har haft fire bestyrelsesmøder i 2017, hvoraf to har været med indstilling af projekter til støtte.

Bestyrelsesmødet den 23. februar på Kellers Badehotel, Fanø:

Årets første bestyrelsesmøde blev holdt på Kellers Badehotel på Fanø. Vi begyndte bestyrelsesmødet med et besigtigelsestur rundt på øen til nogle af de projekter, som har fået LAG-midler. Det er utroligt givtigt for bestyrelsen at se, hvorledes nogle af de tildelte midler er blevet brugt, men også at tale med projektholderne om nogle af de udfordringer, som de har oplevet i processen med LAG. Denne eftermiddag mødte vi både lokale cafeejere og biavlere, ejerne af Fanøs lokale fiskerøgeri og så hvorledes LAG midlerne havde hjulpet til med renoveringen af Kellers Badehotel, hvor det efterfølgende møde med uddeling af midler foregik.

På mødet behandlede vi 24 ansøgninger. Der var samlet søgt om tilskud på mere end 3,1 mio. kr., så bestyrelsen stod overfor en hård prioritering med en beskåret ramme for hele året på 1,6 mio. kr. og dertil tilbageløbsmidler, som samlet gav en ramme på ca. 2,1 mio. kr. for året.

Bestyrelsen besluttede at indstille 11 projekter til støtte, og det var følgende:

- Enghavegaard i Billum, 162.000 kr. til etablering af to jordkamre til modning af skinker og andre røgvarer
- Varde Kommune, 100.000 kr. til etablering af boardwalk i det tidligere Varde Sommerland
- Ældresagen på Fanø, 64.000 kr. til etablering af nyttehave for demensramte og deres pårørende
- Marije Jacobsen, Fåborg, 131.000 kr. til udvikling af oplevelser med dyr for børn med specielle behov og handicaps
- Junglesfun.dk, 161.000 kr. til etablering af en indendørs klatrepark i Oksbøl

- Vejers Strand Erhvervsforening, 136.000 kr. til etablering af en "kunstbølge" til omkransning af byens legeplads og skabelsen af et opholdssted for byens besøgende og borgere
- Rideskolen i Ansager, 106.000 kr. til flytning af rideskolen til en ny lokalitet
- Fonden Gl. Sønderho, 55.000 kr. til renovering af den gamle mølle i Sønderho
- Lindvig Kursus- og Feriecenter, 51.000 kr. til investering af lydanlæg til brug ved koncerter og foredrag
- Gårdbutikken i Sønderho, 175.000 kr. til etablering af lagerfaciliteter, personalerum og kundetoilet
- Restaurant Fajancen i Sønderho, 100.000 kr. til forbedring af køkkenfaciliteterne

Desværre måtte bestyrelsen også afvise en række gode projekter, og vi måtte paradoksalt nok sende flere afslag end indstillingsbreve ud. Det er en del af gamet, men ikke desto mindre ikke en af de sjove opgaver i bestyrelsesarbejdet.

Bestyrelsesmødet den 22. marts i Tistrup:

Også dette møde begyndte med en bestyrelsesrundtur til lokale projekter i Varde Kommune. Vi besøgte det nyetablerede saunahus i Tistrup, grill- og læringshytten i Gårde og NaturSFO og udeskole ved Friskolen i Mejls. Alle steder stod engagerede ildsjæle klar til at vise deres projekter frem – og alle steder oplevede vi glæden og stoltheden over at have fået LAG-midlerne til at udvikle sig til relevante projekter for lokalområdet.

På det efterfølgende møde drøftedes det bl.a., at kravene og reglerne fra Erhvervsstyrelsen til de lokale LAG'er ikke var blevet mindre – trods reduktionen i driftsmidlerne og de færre timer til trods.

Den 28. september var der igen bestyrelsesmøde på Fanø.

Denne gang skulle årets anden og sidste runde af ansøgninger behandles. Syv ansøgninger, hvoraf to blev trukket tilbage inden bestyrelsesmødet, resulterede i, at bare fem ansøgninger til kom til behandling af bestyrelsen. Alle fem blev indstillet til tilsagn:

- Fanø Fajancen, Sønderho, 227.500 kr. til etablering af vindfang og markiser
- TV Fanø Play, 120.000 kr. til digitalisering og dermed øget tilgængelighed af TV Fanøs programmer
- Ølgod Ridehal, 66.000 kr. til etablering af et udendørs ridebaneanlæg
- Familiegrillen Frøken Iversen, 123.000 kr. til udvidelse og nyindretning af serveringsarealet
- Oksbøl Savværk, 183.000 kr. til etablering af butik og formidlingsrum til formidling af bl.a. træproduktion og træets vej fra skov til færdigt produkt.

Denne uddelingsrunde var special, da der for første gang ikke var ansøgninger nok til at få uddelt alle midlerne for året. Så fik jeg også prøvet det i min tid som formand.

Bestyrelsen drøftede, om det var 30 % reduktionen fra regeringens side og den heraf følgende dårlige omtale af LAG programmet, der havde udløst faldet i antallet af ansøgninger, eller om det er LAG-systemets noget kringledede og bureaukratiske vej for at få penge, som har afskrækket potentielle ansøgere. Det er nok en kombination af begge faktorer, og det blev besluttet, at der skal gøres en indsats, både på workshops og i koordinatorernes arbejde generelt, for at sikre, at der ikke igen ide kommende år skal overføres ubrugte midler fra et år til det næste.

Strategimøde den 12. december i Årre:

Traditionen tro fik årets sidste bestyrelsesmøde det primære formål at vurdere den lokale aktionsgruppes udviklingsstrategi og ligeledes evaluere årets uddelinger. Det var oppe til drøftelse, om udviklingsstrategien skal ændres, da det kniber med ansøgninger i kategorien samarbejds- og netværksprojekter, men der blev ikke truffet beslutning herom, hvorfor udviklingsstrategien forbliver uændret. Vi imødeser derfor gerne ansøgninger i denne kategori, hvis nogle af jer har ideer i denne retning.

Derimod fastholdt bestyrelsen beslutningen om, at der ikke uddeles penge til reovering af forsamlingshuse og legepladser. Så er det slået fast endnu en gang.

Workshops:

Som tidligere inviterede LAG Fanø-Varde i 2017 mulige ansøgere til at deltage i en workshop forud for en ansøgningsrunde for at hjælpe på vej i forhold til overordnede regler, det elektroniske ansøgningskema samt fif og gode råd. Især de to afholdte workshops i Varde var godt besøgt, og det er vores fornemmelse, at det giver god mening at afholde workshops, både for læringens skyld, men også for at de lokale ildsjæle får mulighed for at danne nye netværk og få nye ideer fra andre ansøgere.

Når jeg skal reflektere over mine ni år som formand for LAG Fanø-Varde, så danner der sig et grundliggende mønster for arbejdet.

Der er en "indenrigs-del", som handler om at vores daglige arbejde her i LAG Fanø-Varde. Det drejer sig hovedsageligt om at få foreningen til at fungere til gavn for medlemmer og projektholdere, både således at uddelingsmidlerne kommer ud at virke i lokalsamfundene, og at der gives den fornødne hjælp og opbakning til at bringe nye projekter i spil.

Yderligere er der en "udenrigs-del", som udspiller sig på den nationale bane. Her drejer det sig om LAG-ordningens overordnede rammer og vilkår, både på kort og på lang sigt. Her har jeg i fem år siddet med og været formand for det såkaldte koordinationsudvalg, formandsudvalget for LAG'erne, hvor vi sammen kæmper for forenkling af LAG-systemet. Koordinationsudvalgets arbejde er til stadighed vigtigt, da der i EU netop nu arbejdes med planerne for en kommende programperiode for LAG. Og her er det især Brexit, der driller, da prisen for denne "skilsmisse" stadig er ukendt.

Med den nye programperiode i sigte, og fordi der har været stor udskiftning i ledelsen hos Erhvervsstyrelsen, tog jeg før sommerferien 2017 initiativ til at få den nye vicedirektør i Erhvervsstyrelsen, Sigmund Lubanski, og kontorchefen fra Netværkscenteret, Inge Dam, med på en rundtur i vores område. Målet var at vise dem, hvad LAG-midlerne udretter lokalt, og samtidig få lokale projektholdere til at italesætte plusser og minusser ved programmet.

Vi havde en yderst udbytterig dag i det vestjyske, hvor de to ledende embedsfolk mødte driftige erhvervsfolk og engagerede frivillige ildsjæle, der alle havde det til fælles, at de har været en del af LAG systemet på godt og ondt. Dagen afsluttedes med et møde, hvor borgmestrene for Varde og Fanø Kommune deltog. Her var en

konstruktiv og åbenhjertig dialog, og der er ingen tvivl om, at mødet gjorde indtryk på de to repræsentanter fra Erhvervsstyrelsen. Jeg nævner mødet for at understrege vigtigheden af, at vi orienterer os i en bredere sammenhæng og for at give et indblik i, at LAG arbejdet foregår på mange niveauer.

Rygtebørsen fra EU vil, at en ny programperiode ikke kommer til at bygge på "LEADER-princippet", men at det i højere grad bliver op til de enkelte lande at bestemme principperne for ordningen. Dette vil efter min mening være meget uhensigtsmæssigt for LAG-ordningen, og jeg håber, at den kommende bestyrelse lokalt og nationalt vil kæmpe stenhårdt for, at LEADER bliver en tvungen del af landdistriktsprogrammet i den fremtidige periode. Vi har brug for de lokale ildsjæle, og udviklingen skal blomstre nedefra.

Med disse ord vil jeg takke bestyrelsen for et godt samarbejde og for et veludført arbejde for LAG Fanø-Varde. Samtidig vil jeg takke koordinatorene, Jakob, Helle og Lisbeth, for deres engagement og arbejdsindsats i det forløbne år.

Til jer alle skal lyde et stort tak for mange gode timer gennem årene, det har været givtigt, inspirerende og udviklende – pas godt på LAG Fanø-Varde i fremtiden.

Hermed var dette de sidste ord fra mig som formand. Jeg overlader beretningen til generalforsamlingens godkendelse.